

Tehniline kirjeldus - Isikuandmete uuendamise teenuse ja GovSSO kasutuselevõtmise kujundus- ja arendustööd

1. Dokumendi eesmärk

Käesoleva dokumendi eesmärk on isikuandmete uuendamise ja valideerimise teenuse ning GovSSO teenuse kasutusele võtmisega seotud tegevuste kirjeldamine.

2. Mõisted, lühendid

Mõiste/lühend	Kirjeldus
RIA	Riigi Infosüsteemi Amet
RR	Rahvastikuregister
SKA	Sotsiaalkindlustusamet
SKA iseteenindus	Sotsiaalkindlustusameti iseteenindus (https://iseteenindus.sotsiaalkindlustusamet.ee/)
SKAIS2	Sotsiaalkaitse infosüsteem (hõlmab Ametnikurakendust ja Iseteenindust)
TEHIK	Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus
GovSSO	Riigi SSO teenus

3. Äriline taust

Sotsiaalkaitse infosüsteem katab SKA peamisi tegutsemisvaldkondi, toetades eelkõige igapäevaseid rutiinseid ja töomahukaid avalike teenuste tööprotsesse.

Sotsiaalkaitse infosüsteemi vastutav töötaja on Sotsiaalkindlustusamet, üheks volitatud töötajaks on TEHIK.

SKAIS2 on kasutusel 2017.a algusest, SKAIS2 võimaldab inimestel ja SKA partneritel kasutada SKA teenuseid üle veebi ja iseteeninduskeskkonna kaudu, sh kasutades nutiseadmeid, SKAIS2-s toimub hüvitiste ja toetuste menetlemine ning arvestusse kandmine.

SKAIS2 toetab SKA-d ka dokumendihalduse poole pealt ning on abiks suhtlemisel klientide ja kolmandate osapooltega. Enamus kasutajaliidese lahendusi on nii iseteeninduses kui ka ametnikurakenduses sarnased või samased.

4. SKAIS alamsüsteemide toimimine

- Üldprintsibiina peavad SKA e-teenused olema proaktiivsed, st kui infosüsteemis on vajalikud andmed olemas ning vastavalt kehtivatele ärireeglitele on inimesel sellele teenusele õigustatus, siis teavitatakse inimest personaalse võimaliku toetuse või teenuse olemasolust.

- 4.2. SKA kliendil on iseteeninduse kaudu võimalik saada operatiivselt infot talle võimaldatud teenustest, pakutavatest teenustest (proaktiivsete teenuste info), vajadusel esitada oma pöördumisi, jälgida teenuste menetlusprotsessi, saada teated ja teavitusi teenuste/toetuste saamise või lõppemiste kohta.
- 4.3. SKA teenustes riskasutatakse andmeid, mistõttu on vajalik teenuste üleviimisel arvestada erisustega, kui teenuses kasutatavad andmed asuvad erinevates infosüsteemides. Lisaks on SKA-l kohustus hüvitisi määrata, teha neist ümberarvutusi ja maksta hüvitisi tagasiulatuvalt, mistõttu on nii varasemate ärireeglite kasutamise vajadus kui ka varasemate andmete migreerimise vajadus.
- 4.4. SKA teostab igakuiselt enam kui 700 000 makset, mis moodustavad kokku üle 200 mln euro väljamakseteks igas kuus.

5. SKAIS teenuste kasutajagrupid

5.1. Kasutajaliides teenuste kasutajatele ehk iseteenindus

- 5.1.1. Iseteeninduse kasutajad on füüsilised isikud. Iseteeninduses on kasutajale kättesaadavad kõik talle pakutavad ja osutatavad teenused, samuti on näha teenuste menetluste seis ning ajalugu.
- 5.1.2. Iseteenindus peab vastama ligipääsetavuse direktiivi nõuetele (EN301 549). Iseteeninduskeskkonnas pakutavad teenused on kolmekeelsed eesti-, vene ja inglisekeelne.
- 5.1.3. Iseteeninduses on nähtavad vähemalt:
 - 5.1.3.1. isikuandmed;
 - 5.1.3.2. inimesele pakutavad ja osutatavad teenused ja teenuste ajalugu;
 - 5.1.3.3. inimesele riigi poolt pakutavad toetused (tema andmete põhjal teave teenustest, millele on tal õigus);
 - 5.1.3.4. hüvitiste väljamaksete info;
 - 5.1.3.5. teavitused uute reeglite, tähtaegade saabumise või vajalike toimingute tegemise kohta.

6. Arendatavad teenused

- 6.1. Võtta kasutusele RIA poolt arendatava ja pakutava Postkast 2.0 kontaktandmete uuendamise funktsionaalsused läbi vastavate otspunktide.

Riikliku postkasti uue lahenduse eesmärk on asutuste iseteeninduskeskkondadesse integreerituna riigi ja kodaniku vahelise suhtluse parandamine. Muuhulgas võimaldaks loodav lahendus hallata isikul endaga seotud rahvastikuregistri kontaktandmeid (e-post, telefoni nr, lisa-aadress), st neid vajadusel uuendada, muuta või kustutada. Isiku kontaktandmed päritakse RR-ist X-tee liidesega ning nende muutmisel saadetakse RR-i tagasi ka tehtavad muudatused. Kontaktandmete kvaliteedi tagamiseks sisaldab Postkast 2.0 lahendus ka valideerimise funktsionaalsust, mis tähendab, et kui isik sisestab rakenduse kaudu mõne e-post aadressi, siis see muutub kehtivaks alles siis, kui ta on selle valideerinud (sisestanud e-postile saadetava kontrollkoodi). RIA poolt pakutav teenus võimaldab isikul:

- a) näha enda kohta käivaid RR-is olevaid kõiki kehtivaid kontaktandmeid;
- b) koheselt korrastada lisa-aadresse, e-posti aadresse ja telefone ning annab isikule juhised, kuidas toimida, kui ka elukoha aadress vajab korrastamist;
- c) võimaldab salvestada isiku poolse andmekorrastamise tulemused (lisatud, muudetud, eemaldatud, kinnitatud ja valideeritud andmed) RR-i;
- d) e-posti aadressi ja mobiiltelefoni numbri salvestamisse on lisatud valideerimise protsess.

6.2. Välja vahetada SKAIS2 süsteemis praegu kasutuses olev autentimislahendus TEHIKSSO GovSSO vastu.

GovSSO on RIA poolt keskselt osutatav teenus, millega asutus saab oma e-teenuses ühekordse sisselogimisega autentida ID-kaardi, mobiil-ID, smart-ID ja Euroopa Liidu eID kasutaja. GovSSO võimaldab kasutajal mugavalt tarbida erinevate riigiasutuste teenuseid logides sisse ainult korra. Nii saab siduda erinevate riigiasutuste poolt pakutavad teenused ühtseks kasutusvooks, mis on kliendile mugavam ja loogilisem.

7. Hangitav skoop

Lepingu eesmärgi saavutamiseks tellitakse tööde teostamist reaalselt kasutatud töötundide alusel. Töid tellitakse vajaduspõhiselt, tellija ei kohustu konkreetses mahus töid tellima.

- Iseteeninduses e-teenuse prototüübi loomiseks;
- ametnikurakenduses teenuse prototüübi loomiseks;
- WCAG ja EN 301 549 V3.2.1 nõuetele vastavuse testimiseks;
- iseteeninduse kasutatavuse testimiseks;
- ametnikurakenduse kasutatavuse testimiseks;
- personade loomiseks;
- kasutajauuringute tegemiseks;
- HTML/CSS arendustöödeks.

Konkreetsete tööde loetelu tekib hankelepingu täitmise käigus ja seda hallatakse Jiras. Täitja saab sisendi tööde teostamiseks üksnes TEHIK projektijuhilt või tooteomanikult.

Täitja peab tegema vajadusel koostööd teiste väliste osapooltega.

7.1. Tööde kirjeldus

Vastavalt äriprotsessi vajadustele tellitakse järgnevalt loetletud funktsionaalsuste UI ja UX analüüsi, vajalike vaadete ning kasutusvoogude disainimist:

- a) Kliendi kontaktandmete uuendamine RR-is;
- b) GovSSO kasutuselevõtmine.

8. Tööprotsess ja tulemid

Järgnevalt täpsustatakse täitjaga sõlmitud lepingus kirjeldatud tingimusi tööprotsessi, dokumenteerimise, töökorralduse, testimise ja mittefunktsionaalsete nõuete osas.

8.1. Tööprotsess

- Tööraamistik tugineb etapiviisilisele planeerimisele, võimaldades meeskonna prioriteete jooksvalt muuta.
- Tööraamistik võimaldab süsteemset ülevaadet iga kokkulepitud töö saavutustest.
- Tööraamistik võimaldab meeskonna tulemuslikkuse (kasvu) jälgimist ajas.
- Tööraamistik tagab, et meeskond tegeleb omal initsiatiivil enda tulemuslikkuse parandamisega ja parendusettepanekute esitamisega.

Täpsem protsess lepitakse kokku tööde käigus.

9. Dokumentatsioon

Vastavalt punktis 7 kirjeldatud skoobile tuleb töö käigus luua ja täiendada SKAIS2 dokumentatsiooni.

10. Töökorraldus

Projekti töökorraldus toetub kodukorrale. Täitja peab tagama piisava kaasamise ja ülevaadete andmise tellijale.

11. Tööde üleandmine:

Töö üleandmisel kontrollib tellija üle töö nõuetekohasuse ning annab vajadusel tähtaja töö parandamiseks.

12. Mittefunktsionaalsed nõuded

Mittefunktsionaalsete nõuete täitmisel tuleb lähtuda järgnevast:

- Loodud kasutajaliidesed peavad vastama Euroopa standardi EN 301 549 V3.2.1 nõuetele.
- Uue funktsionaalsuse loomisel tuleb lähtuda raamlepingus (nr 3-9/3050-1) ja selle lisades kirjeldatud nõuetest.
- Täpsemad mittefunktsionaalsed nõuded, millest lähtuda on leitavad siit: [Mittefunktsionaalsed nõuded](#)

9. Tulemid

Valminud tööde tulemid antakse üle käesoleva dokumendi p-s 10 märgitud ajahetkel üleandmise-vastuvõtmise aktiga, tööde tulemid peavad sisaldama:

- Iseteeninduse prototüübi üleantav tulem peab sisaldama:
- Viiteid dokumentatsioonile Confluence'is;
- Viited tehtud töödele (Jiradena);
- Navigeeritav prototüüp Figma.
- Ametnikurakenduse prototüübi üleantav tulem peab sisaldama:
- Viiteid dokumentatsioonile Confluence'is;
- Viited tehtud töödele (Jiradena);
- Navigeeritav prototüüp Figma.
- Iseteeninduse arendustööde tulem asub Gitlabis (HTML/CSS).
- Dokumenteeritud WCAG testimiste tulemused asuvad piletitena jiras.
- Dokumenteeritud iseteeninduse kasutatavuse testimise tulemused asuvad Confluence'is.
- Dokumenteeritud ametnikurakenduse kasutatavuse testimise tulemused asuvad Confluence'is.
- Loodud persoonad asuvad Confluence'is.
- Dokumenteeritud kasutajauuringute tulemused asuvad Confluence'is.

10. Tööde teostamise tähtaeg

Kõikide eelnevalt kirjeldatud tööde üleandmise lõpptähtaeg on 01.12.2025. Tööde üleandmisele järgneb tellija poolne tööde vastuvõtmisaeg mõistliku aja jooksul ja vajadusel täitja poolne paranduste tegemine üle antud töödes, kui ilmneb, et tööd ei ole lõpptähtajaks teostatud nõuetekohaselt.